

IZVJEŠTAJ O KVALITETU

Srednje obrazovanje

2021

FEDERALNI
ZAVOD ZA
STATISTIKU

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA
BOSNE I HERCEGOVINE

Sarajevo, 2022

SADRŽAJ

1. STATISTIČKI PROCES I NJEGOVI REZULTATI.....	4
1.1 <i>Namjena istraživanja</i>	4
1.2 <i>Pravni osnov i odgovornost statističkih institucija.....</i>	4
1.3 <i>Korištene klasifikacije</i>	4
1.4 <i>Izvještajna jedinica.....</i>	4
1.5 <i>Jedinice posmatranja.....</i>	4
1.6 <i>Pokrivenost i obuhvat</i>	4
1.7 <i>Statistički koncepti i definicije</i>	4
2. RELEVANTNOST	5
2.1 <i>Korisnici podataka statističkog istraživanja</i>	5
2.1.1 Ključni korisnici podataka iz statističkog istraživanja.....	5
2.1.2 Procjena korisničkih potreba	5
2.1.3 Mjerenje percepcije i zadovoljstva korisnika	5
2.2 <i>Kompletност podataka</i>	5
2.2.1 Stopa kompletnosti podataka (R1)	5
3. TAČNOST I POUZDANOST PROCJENE	6
3.1 <i>Greška uzorkovanja.....</i>	6
3.1.1 Greška uzorkovanja (A1).....	6
3.1.2 Aktivnosti za smanjenje grešaka uzorkovanja.....	6
3.2 <i>Neuzoračke greške.....</i>	6
3.2.1 Neuzoračke greške - Greške obuhvata	6
3.2.2 Neuzoračke greške - Greške mjerenja	6
3.2.3 Neuzoračke greške – Greške neodgovora	7
3.2.4 Imputacija	7
3.2.5 Revizije	7
4. PRAVOVREMENOST I TAČNOST OBJAVE.....	7
4.1 <i>Pravovremenost objave</i>	7
4.1.1 Pravovremenost objave prvih rezultata (TP1)	7
4.1.2 Pravovremenost objave konačnih rezultata (TP2)	8
4.2 <i>Tačnost objave</i>	8
4.2.1 Tačnost prve objave (TP3)	8
4.3 <i>Razlozi za veća kašnjenja i mjere za poboljšanje pravovremenosti i tačnosti objave</i>	8
5. USKLAĐENOST I UPOREDIVOST	8
5.1 <i>Usklađenost</i>	8
5.1.1 Skladnost izvora podataka (CH1)	8
5.2 <i>Uporedivost.....</i>	8
5.2.1 Nepodudarnost uporedivih statistika (CC1).....	8
5.2.2 Dužina uporedivih vremenskih serija (CC2)	8

5.2.3 Prekidi u vremenskim serijama.....	8
5.3 Geografska uporedivost	8
5.3.1 Uporedivost s ostalim članicama evropskog statističkog sistema.....	8
5.4 Desezoniranje	9
6 DOSTUPNOST I RAZUMLJVOST, DISEMINACIJSKI FORMAT	9
6.1 Saopćenja u kojima se objavljaju podaci.....	9
6.2 Publikacije u kojima se objavljaju podaci.....	9
6.3 On – line baza podataka.....	9
6.4. Pristup mikropodacima	9
6.5 Dostupnost metodološke dokumentacije.....	9
6.6 Mjere za poboljšanje razumljivosti diseminiranih rezultata	9
6.7 Korištenje (konsultovanje) setova podataka (AC1)	9
6.8 Meta podaci konsultacije (AC2)	9
6.9 Stopa kompletnosti meta podataka (AC3).....	10
7. TROŠKOVI ISTRAŽIVANJA I OPTEREĆENOST DAVALACA PODATAKA.....	10
7.1. Troškovi provođenja statističkog istraživanja	10
7.2. Opterećenost davalaca podataka	10
7.3. Mjere za smanjivanje troškova i opterećenosti.....	10
8. POVJERLJIVOST	10
8.1. Povjerljivost – politika	10
8.2 Povjerljivost – postupanje sa podacima	10
9. STATISTIČKA OBRADA	11
9.1 Izvor podataka	11
9.2 Učestalost prikupljanja podataka	11
9.3 Prikupljanje podataka	11
9.4. Validacija podataka.....	11
9.5. Kompilacija podataka	11
9.6. Prilagođavanja	11

1. STATISTIČKI PROCES I NJEGOVI REZULTATI

1.1 Namjena istraživanja

Federalni zavod za statistiku na osnovu Zakona o statistici u Federaciji BiH („Službene novine“ br. 63/03 i 9/09) vrši istraživanje i objavljuje podatke o srednjem obrazovanju u FBIH za 2021. godini. Podaci su prikupljeni putem statističkih istraživanja o srednjem obrazovanju koja provodi Federalni zavod za statistiku. Sproveđenjem istraživanja o statistici obrazovanja podacima su obuhvaćene redovne srednje škole (samostalne i mješovite), vjerske škole i škole sa posebnim potrebama.

Cilj statistike obrazovanja je da prikazuje podatke o stanju, strukturi i razvoju srednjih škola, kao i podatke o strukturi učenika i nastavnika u tim školama, o rezultatima školovanja i faktorima koji na njih utiču. Periodika provođenja statističkog istraživanja iz oblasti srednjeg obrazovanja je na godišnjem nivou.

1.2 Pravni osnov i odgovornost statističkih institucija

- Zakoni o statistici u Federaciji BiH;
- Plan provođenja statističkih istraživanja od interesa za Federaciju BiH;

Ovo istraživanje je dio godišnjeg plana rada Federalnog zavoda za statistiku. Prema godišnjem provedbenom planu statističkih aktivnosti, na temelju Zakona o statistici u Federaciji BiH („Službene novine“ br. 63/03 i 9/09) podaci za srednje obrazovanje se objavljaju na osnovu redovnih statističkih istraživanja koja provodi Federalni zavod za statistiku.

1.3 Korištene klasifikacije

- Međunarodna standardna klasifikacija obrazovanja - ISCED 2011,
- Klasifikacija područja obrazovanja i osposobljavanja 2013,
- Klasifikacija djelatnosti BIH 2010.

1.4 Izvještajna jedinica

U statistici srednjeg obrazovanja izvještajna jedinica je svaka redovna srednja škola (samostalna i mješovita), vjerska srednja škola kao i srednje škole za učenike sa posebnim potrebama. Kod srednjih škola za učenike sa posebnim potrebama obuhvaćena su i specijalna odjeljenja koja su formirana pri redovnim školama.

1.5 Jedinice posmatranja

Redovne srednje škole po vrstama škola, pravnom statusu škole (javne i privatne), broj odjeljenja, učenici po razredima, spolu, strukama, zvanjima i zanimanjima, godini rođenja, ponavljači; Opremljenost škole računarima i dostupnost inetrneta; Nastavnici po spolu, dobnim skupinama, vrsti i trajanju radnog vremena, ekvivalentu pune zaposlenosti, stručni suradnici; Učenici sa posebnim potrebama: prema vrsti smetnje u razvoju, pravnom statusu škole, broj odjeljenja, učenici po razredima, spolu, strukama, zvanjima i zanimanjima, godini rođenja; Opremljenost škole računarima i dostupnost inetrneta. Nastavnici po spolu, dobnim skupinama, vrsti i trajanju radnog vremena, ekvivalentu pune zaposlenosti; Učenici sa posebnim potrebama koji pohađaju nastavu u redovnim srednjim školama (inkluzija); Učenici po razredima, spolu, strukama, zvanjima i zanimanjima; učenici prema nastavi stranih jezika (prvi, drugi, treći strani jezik); učenici prema stručnoj spremi roditelja.

1.6 Pokrivenost i obuhvat

Obuhvat srednjeg obrazovanja je potpun, što znači da su statističkim istraživanjem obuhvaćene sve redovne srednje škole, škole za djecu sa posebnim potrebama, te vjerske škole. Podaci se odnose na školsku godinu i obrađuju se godišnje za kalendarsku godinu.

U Federalnom zavodu za statistiku vrši se kontrola obuhvata, kontrola tačnosti i potpunosti podataka, računska i logička kontrola prema jedinstvenim kriterijumima, obrada podataka i tabeliranje. Podaci dobijeni od izvještajnih jedinica se koriste isključivo u statističke svrhe i objavljaju se u agregiranom – zbirnom obliku. Dobijeni podaci za srednje obrazovanje predstavlja službenu tajnu i ne mogu se pojedinačno objavljivati.

1.7 Statistički koncepti i definicije

Školom se u statistici smatra skupina učenika koja prati nastavu određene vrste i stepena/stupnja po jedinstvenom planu i programu, bez obzira da li se ta skupina učenika nalazi pod posrednim ili neposrednim rukovodstvom jedne uprave ili ima zajedničku upravu s drugim školskim jedinicama različitih vrsta i stepena/stupnja obrazovanja. Svaka geografski odvojena jedinica (odjeljenje) iste vrste smatra se također školom (školskim odjeljenjem/odjelom).

Razredno odjeljenje/odjel predstavlja skupinu učenika koja istovremeno i u istoj prostoriji uči u toku jedne školske godine, bilo od jednog ili više nastavnika/učitelja. Razredna odjeljenja mogu biti nekombinirana (čista) ili kombinirana u kojima se nalaze učenici dva ili više razreda.

Razred je stepen/stupanj školovanja u kojem učenici u određenom intervalu vremena, najduže u jednoj školskoj godini stječu određeni opseg znanja prema nastavnom planu i programu određene vrste škole. Učenici jednog razreda mogu biti raspoređeni u dva ili više

odjeljenja/odjela. Učenici dva ili više razreda mogu činiti jedno odjeljenje/odjel (kombinirano). Isto tako učenici jednog razreda mogu činiti jedno odjeljenje/odjel.

Završni razred je onaj razred kojim učenik završava školovanje u toj školi.

Nastavnici su stručne osobe koje neposredno sa djecom realizuju različite programe srednjeg odgoja i obrazovanja.

Stručni suradnici su osobe koje obavljaju specifične odgojno obrazovne zadatke, pružaju pomoć nastavnicima u ostvarivanju njihovih funkcija, sudjeluju u unapređenju obrazovnog rada škole, ali ne sudjeluju direktno u nastavi. To su pedagozi, psiholozi, zdravstveno osoblje, bibliotekari/knjižničari i td.

Full - time equivalent /FTE/ - ekvivalent punog radnog vremena, izračunava se za nastavno osoblje koje radi kraće od punog radnog vremena. FTE se dobija tako što se izračuna postotak ostvarenih sati u odnosu na punu normu sati.

ISCED 2011 – Međunarodna standardna klasifikacija obrazovanja, koristi se po preporuci UNESCO-a, a omogućuje uporedivost podataka obrazovanja na međunarodnoj razini.

Ključne statistike su:

- redovne srednje škole,
- nastavnici u redovnim srednjim školama,
- učenici i ponovci redovnih srednjih škola,
- opremljenost redovnih srednjih škola računarima.

Ključne varijable su:

- vrsta srednje školske ustanove,
- spol,
- odjeljenja,
- učenici,
- starost,
- nastavnici.

2. RELEVANTNOST

Istraživanje statistike srednjeg obrazovanja je uskladeno sa zakonima Federacije BiH koji definišu ovu oblast na nivou Federacije BiH. Podaci o srednjem obrazovanju zadovoljavaju sadašnje potrebe korisnika.

2.1 Korisnici podataka statističkog istraživanja

2.1.1 Ključni korisnici podataka iz statističkog istraživanja

Ključni korisnici podataka o srednjem obrazovanju su:

- javni sektor (vladine i druge institucije javne uprave),
- privredni subjekti,
- nauka, istraživanje i obrazovanje (istraživački centri),
- opšta javnost,
- mediji (RTV kuće i printani mediji),
- strani korisnici (Eurostat; UNESCO; UNDP; UNICEF; ambasade stranih država; strani mediji)

2.1.2 Procjena korisničkih potreba

Glavni zahtjevi korisnika za podacima su:

- Broj učenika u srednjim školama po spolu, godini rođenja,
- Broj nastavnog osoblja u srednjim školama.

2.1.3 Mjerenje percepcije i zadovoljstva korisnika

Zadovoljstvo korisnika mjeri se istraživanjem " Anketa o zadovoljstvu korisnika podacima i uslugama" i odnosi se na sve statističke podatke. Ne provodi se posebno istraživanje zadovoljstva korisnika sa podacima prikupljenim ovim istraživanjem. Zadovoljstvo korisnika se prati i putem zahtjeva korisnika za podacima određene vrste, te se u skladu sa učestalosti zahtjeva određene vrste podataka objavljuju.

2.2 Kompletност podataka

2.2.1 Stopa kompletnosti podataka (R1)

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

3. TAČNOST I POUZDANOST PROCJENE

3.1 Greška uzorkovanja

3.1.1 Greška uzorkovanja (A1)

Greške uzorkovanja se ne izračunavaju jer se statističko istraživanje ne zasniva na metodi uzorka.

3.1.2 Aktivnosti za smanjenje grešaka uzorkovanja

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

3.2 Neuzoračke greške

3.2.1 Neuzoračke greške - Greške obuhvata

Budući da su statističkim istraživanjem obuhvaćene sve redovne srednje škole, kao i srednje škole za djecu sa posebnim potrebama, te vjerske škole i s obzirom da se podaci odnose na školsku godinu, greške obuhvata nisu utvrđene.

3.2.1.1 Stopa prekomjernog obuhvata (A2)

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

3.2.1.2 Udio zajedničkih jedinica (A3)

U ovom istraživanju se ne kombinuju podaci (ne koriste jedinice) iz dva ili više izvora.

3.2.1.3 Greška nedovoljnog obuhvata

Do greške nedovoljnog obuhvata može doći ukoliko se u trenutku izrade adresara za referentnu školsku godinu registruje izvještajna jedinica koja prema Klasifikaciji djelatnosti pripada nekom drugom području. Do sada takve greške se nisu pojavljivale.

Svake godine prije slanja obrazaca, popratnih pisama i uputstava izvještajnim jedinicama, adresari izvještajnih jedinica se revidiraju, odnosno svaka se izvještajna jedinica provjeri. Zbog neažurnosti izvještajnih jedinica u popunjavanju i dostavljanju upitnika može se desiti da je obuhvat nedovoljan. Da ne bi došlo do toga od izvještajnih jedinica se traži da upitnike dostavljaju do određenog datuma. Upoređivanjem pristiglih izvještaja sa adresarom može se vidjeti ako postoji nedovoljan obuhvat i tražiti objašnjenje.

3.2.1.4 Mjere za smanjenje grešaka obuhvata

Greške prekomjernog ili nedovoljnog obuhvata svedene su na minimum. Federalni zavod za statistiku za svaku referentnu školsku godinu vrši upoređivanje adresara sa podacima poslovog registra Zavoda, Ministarstvima obrazovanja i kulture o srednjim školskim ustanovama. Ukoliko se utvrde razlike, adresar se ažurira, a postoji i stalna komunikacija sa izvještajnim jedinicama koje u slučaju grešaka obuhvata daju objašnjenja.

3.2.2 Neuzoračke greške - Greške mjerena

Kontrola za otkrivanje grešaka vrši se prilikom pregleda svakog dostavljenog izvještaja u Federalnom zavodu za statistiku, odsjek: Statistike obrazovanja, socijalne zaštite i nacionalnih zdravstvenih računa – centrala i u nadležnim kantonalnim Službama/Uredima Zavoda. Vrši se ispravljanje grešaka kontaktiranjem izvještajnih jedinica kako bi se utvrdio razlog greške. Kontrolu za otkrivanje grešaka mjerena Zavod vrši kada se broj dostavljenih pojedinačnih prijavnih listova upoređuje sa podacima iz zbirnog izvještaja.

3.2.2.1 Razlozi za nastanak grešaka mjerena

Najčešći razlozi greške mjerena su:

- ako osoba koja popunjava upitnik nije detaljno pročitala uputstvo za popunjavanje,
- nedovoljna pažljivost lica koje popunjava upitnik prilikom davanja odgovora.

3.2.2.2 Mjere za smanjenje broja grešaka mjerena

Greške mjerena nastoje se smanjiti izradom jasnog i razumljivog metodološkog objašnjenja za popunjavanje upitnika.

3.2.2.3 Stopa uređivanja podataka (A9)

Greške koje nastanu prilikom popunjavanja obrazaca od strane izvještajne jedinice ispravljaju se od strane osobe odgovorne za istraživanje. Ne postoje evidencije o ispravkama u fazi uređivanja podataka koji bi omogućio mjereno stopu editovanja podataka.

3.2.3 Neuzoračke greške – Greške neodgovora

3.2.3.1 Stopa neodgovora izvještajne jedinice (A4)

Greške neodgovora nisu zabilježene, odnosno obuhvat je potpun.

3.2.3.2 Stopa neodgovora varijable (A5)

Izvještajne jedinice dostavljaju popunjene izvještaje tj. podatke za varijable koje su evidentirane kao pojava u toku referentnog perioda. Ukoliko podaci nisu popunjeni za određene varijable, radi se o nepostojanju pojave u toku izvještajnog perioda

3.2.3.3 Postupci u slučaju neodgovora

Ako nedostaju podaci tj. nisu dati odgovori na određena pitanja (o određenim varijablama), uspostavlja se telefonska veza sa izvještajnom jedinicom i nastoji se dobiti nedostajući podatak ili se obrazac vraća na ponovno popunjavanje izvještajnoj jedinici uz obrazloženje da se dopuni, i ako se u tome ne uspije podatak se ostavlja kao nepoznat.

3.2.3.4 Postupci za smanjenje stope neodgovora

Nastoji se smanjiti stopa neodgovora za referentnu godinu pisanjem preciznijih metodoloških uputa koje se odnose na određeno pitanje (varijablu).

3.2.4 Imputacija

3.2.4.1 Stopa imputiranih podataka (A7)

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

3.2.5 Revizije

3.2.5.1 Prosječna veličina revizije podataka (A6)

Nisu planirane i nije provedena revizija podataka.

4. PRAVOVREMENOST I TAČNOST OBJAVE

4.1 Pravovremenost objave

4.1.1 Pravovremenost objave prvih rezultata (TP1)

Referentno razdoblje	25.09.
Datum objave :	
Saopćenja	15.12.
Bilten	-
Vremensko kašnjenje	-

4.1.2 Pravovremenost objave konačnih rezultata (TP2)

Bilten je konačan rezultat objavljivanja podataka (30.06.)

4.2 Tačnost objave**4.2.1 Tačnost prve objave (TP3)**

Referentni period	25.09.
Najavljeni datum objave	15.12.
Stvarni datum objave	15.12.
Vremenski razmak (dana)	T+0

Tačnost prve objave iznosi T + 0

Stopa tačnosti objave podataka za grupu statistika/rezultata iznosi 100 %

4.3 Razlozi za veća kašnjenja i mjere za poboljšanje pravovremenosti i tačnosti objave

Kod objave rezultata nije bilo kašnjenja.

5. USKLAĐENOST I UPOREDIVOST**5.1 Usklađenost****5.1.1 Skladnost izvora podataka (CH1)**

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

5.2 Uporedivost**5.2.1 Nepodudarnost uporedivih statistika (CC1)**

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

5.2.2 Dužina uporedivih vremenskih serija (CC2)

Godišnji podaci o srednjem obrazovanju su dostupni od 2000. godine i od tada se redovno objavljaju u godišnjoj dinamici.

5.2.3 Prekidi u vremenskim serijama

Nije bilo prekida godišnjih vremenskih serija.

5.3 Geografska uporedivost**5.3.1 Uporedivost s ostalim članicama evropskog statističkog sistema**

Prelaskom na novu metodologiju statistike obrazovanja statistički podaci iz srednjeg obrazovanju postaju u dobroj mjeri međunarodno uporedivi i koriste se za nacionalne potrebe. Sve preporuke od strane EUROSTAT-a su u pogledu ovog istraživanja ispoštovana kako bi podaci bili međunarodno uporedivi.

5.4 DESEZONIRANJE

Podaci statistike o srednjem obrazovanju se ne desezoniraju.

6 DOSTUPNOST I RAZUMLJIVOST, DISEMINACIJSKI FORMAT

6.1 Saopćenja u kojima se objavljaju podaci

- Saopštenje »Srednje obrazovanje u Federaciji BiH 2021«

6.2 Publikacije u kojima se objavljaju podaci

Podaci se objavljaju u sljedećim publikacijama:

- Tematski bilten »Srednje obrazovanje u Federaciji BiH 2020«
- "Kantoni u brojkama",
- "Federacija u brojkama",
- "Statistički godišnjak/Ijetopis Federacije BiH".

Objavljeni podaci dostupni su na internet stranici Federalnog zavoda za statistiku / www.fzs.ba

6.3 On – line baza podataka

<http://www.px-web.fzs.gov.ba/pxweb/bs-Latn-BA/Obrazovanje%20-%20Education/?rid=f7063c1d-8286-4b44-a8ec-0cdd0b97a95a>

6.4. Pristup mikropodacima

Članom 39. Zakona je propisano:

"U svrhe obavljanja naučno-istraživačke djelatnosti Federalni zavod i ovlašteni organi za poslove statistike mogu, na osnovu pisanih zahtjeva, davati individualne podatke, bez da se iz tih podataka može direktno ili indirektno prepoznati individualna izvještajna jedinica.

O korištenju statističkih podataka iz stava 1. ovog člana sklapa se poseban ugovor na osnovu kojeg se korisnik obavezuje, pod materijalnom i krivičnom odgovornošću, da će statističke podatke koristiti samo u svrhu koja je navedena u zahtjevu, da ih neće davati na uvid i korištenje neovlaštenim licima te da će ih nakon upotrebe uništiti.

Federalni zavod za statistiku i ovlašteni organi za poslove statistike vode evidenciju o korisnicima iz stava 2. ovoga člana i svrsi za koju su statistički podaci dati na raspolaganje."

U skladu sa navedenom odredbom Zakona se i provodi procedura za dobijanja mikro podataka.

6.5 Dostupnost metodološke dokumentacije

Metodološke upute dostupne su u godišnjim publikacijama, kao i na web stranici Agencije za statistiku BIH (http://www.bhas.ba/?option=com_content&view=article&id=86&lang=ba).

6.6 Mjere za poboljšanje razumljivosti diseminiranih rezultata

Podaci se na web stranici Federalnog zavoda za statistiku prikazuju u PDF i Excel formatu, kako bi se omogućilo korisnicima da analiziraju i upotrebljavaju podatke.

6.7 Korištenje (konsultovanje) setova podataka (AC1)

Ovo treba biti razvijeno u saradnji sa IT osobljem.

6.8 Meta podaci konsultacije (AC2)

Federalni zavod za statistiku još uvijek nema uspostavljen sistem meta podataka za istraživanja o obrazovanju.

6.9 Stopa kompletnosti meta podataka (AC3)

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

7. TROŠKOVI ISTRAŽIVANJA I OPTEREĆENOST DAVALACA PODATAKA

7.1. Troškovi provođenja statističkog istraživanja

Ne vrši se obračun troškova i utrošenih sati rada za istraživanje.

7.2. Opterećenost davalaca podataka

Nisu raspoloživi podaci o opterećenosti izvještajnih jedinica.

7.3. Mjere za smanjivanje troškova i opterećenosti

Mjere za smanjivanje troškova provođenja statističkog istraživanja i opterećenosti izvještajnih jedinica mogu biti:

- Korištenje administrativnih izvora podataka.

8. POVJERLJIVOST

8.1. Povjerljivost – politika

Povjerljivost statističkih podataka koji se prikupljaju podliježe zakonskim ograničenjima. Podaci se koriste isključivo u statističke svrhe. U toku izvršavanja svojih zadataka utvrđenih Zakonom o statistici u Federaciji Bosne i Hercegovine, Federalni zavod za statistiku i ovlašteni proizvođači statistika djeluju u skladu sa:

- Zakonom o statistici u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 63/03 i 9/09),
- Zakonom o zaštiti ličnih podataka ("Službeni glasnik BiH", br. 49/06, 76/11, 89/11),
- Zakonom o slobodi pristupa informacijama u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 32/01, 48/11).

8.2 Povjerljivost – postupanje sa podacima

Statističku povjerljivost određuju članovi 36. do 39. Zakona o statistici u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBiH", br. 63/03 i 9/09) i svi zaposlenici Federalnog zavoda za statistiku dužni su ih se pridržavati:

Član 37. - "Tokom prikupljanja, obrade i distribucije statističkih podataka Federalni zavod i drugi zakonom ovlašćeni organi i ustanove poduzeće sve neophodne mjere organizacione, regulatorne, upravne i tehničke prirode koje su potrebne da se zaštiti povjerljivost podataka od nedozvoljenog pristupa, objavljivanja i korištenja u druge a ne u statističke svrhe."

Član 38. - „Osobe koje imaju pristup povjerljivim podacima moraju se pridržavati odredbi ovog zakona i nakon prestanka radnog odnosa.“

Član 39. -"U svrhe obavljanja naučno-istraživačke djelatnosti Federalni zavod i ovlašteni organi za poslove statistike mogu, na osnovu pisanog zahtjeva, davati individualne podatke, bez da se iz tih podataka može direktno ili indirektno prepoznati individualna izvještajna jedinica.

O korištenju statističkih podataka iz stava 1. ovoga člana sklapa se poseban ugovor na osnovu kojeg se korisnik obavezuje, pod materijalnom i krivičnom odgovornošću, da će statističke podatke koristiti samo u svrhu koja je navedena u zahtjevu, da ih neće davati na uvid i korištenje neovlaštenim osobama te da će ih nakon upotrebe uništiti.

Federalni zavod i ovlašteni organi za poslove statistike vode evidenciju o korisnicima iz stava 2. ovoga člana i svrsi za koju su statistički podaci dati na raspolaganje.

9. STATISTIČKA OBRADA

9.1 Izvor podataka

Izvor podataka za statističko istraživanje je svaka redovna srednja škola (samostalna i mješovita), vjerska srednja škola kao i srednje škole za učenike sa posebnim potrebama. Kod srednjih škola za učenike sa posebnim potrebama obuhvaćena su i specijalna odjeljenja koja su formirana pri redovnim školama.

9.2 Učestalost prikupljanja podataka

Izvještajne jedinice dostavljaju popunjene obrasce kantonalnim Službama/Uredima u godišnjoj periodici, prema rokovima utvrđenim Planom provođenja statističkih istraživanja od interesa za Federaciju BiH.

9.3 Prikupljanje podataka

Podaci o srednjem obrazovanju odnose se na školsku godinu. Objavljaju se podaci o redovnim srednjim školama, školama za djecu sa posebnim potrebama i vjerskim srednjim školama – broj škola, broj odjeljenja, broj učenika, broj nastavnika.

Ovi podaci se prikupljaju na osnovu elektronskih obrazaca (Statistički izještaj za srednje škole) koji se dostavljaju izvještajnim jedinicama. U prikupljanju podataka učestvuju zaposleni u Federalnom zavodu za statistiku, odsjek: Statistike obrazovanja, socijalne zaštite i nacionalnih zdravstvenih računa – centrala i zaposleni u kantonalnim Službama/Uredima Federalnog zavoda za statistiku. U Zavodu se propisuje kompletna metodologija za provođenje istraživanja, vrši se izrada i ažuriranje neophodnih metodološki instrumenata (obrasci, uputstvo za popunjavanje). Metodološki materijal se dostavlja kantonalnim Službama/Uredima FZS-a koji vrše dalju podjelu izvještajnim jedinicama (srednjim školama).

Cilj statistike srednjeg obrazovanja je dobivanje međunarodno uporedivih podataka za teritoriji Federacije BiH i praćenje trendova u srednjem obrazovanju.

Od 2015./2016. školske godine, statističko istraživanje iz srednjeg obrazovanja prelazi na novi način prikupljanja podataka, putem elektronskih obrazaca i dolazi do primjene nove metodologije uskladene sa međunarodnom standardnom klasifikacijom obrazovanja. Uvođenjem nove metodologije dolazi do promjena u prikupljanju i publikovanju podataka, te se podaci prikupljaju samo za početak školske godine sa stanjem 25.09.

9.4. Validacija podataka

Validacija podataka i kontrola obrazaca vrši se u kantonalnim Službama/Uredima i Zavodu. Kontroliše se obuhvat, tačnost podataka, vrši se logička i računska kontrola.

9.5. Komplikacija podataka

U slučaju da nedostaju pojedini podaci ili se radi o nekonzistentnim podacima, uspostavlja se kontakt sa izvještajnom jedinicom sa ciljem da se izvještaj popuni na način kako to metodologija zahtijeva.

9.6. Prilagođavanja

Na podacima navedenog statističkog istraživanja ne radi se sezonsko prilagođavanje.